І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 21. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ЛЮТОГО 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 2, 1966 No. 21. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 1-го лютого 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ВІРЦ СТАРАЄТЬСЯ РЕАКТИВУВАТИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ ДОРАДЧИЙ КОМІТЕТ в справах висоти цін на товари та заробітної платні й нового протистрайкового закону. В 1961-му році президент Кеннеді покликав був до життя 21-членний Комітет, який складався з 7-ох представників робітництва, 7-ох представників бизнесменів і 7-ох представників громадянства. Президент Кеннеді скликав цей Дорадчий Комітет щомісяця і звичайно сам був присутній на його нарадах. Президент Джансон не скликав цього Комітету, але тепер плянує його покликати до життя. Покищо не знати, коли цей Комітет почне діяти. Секретар праці Вірц гадає, що праця цього Комітету була б потрібна, коли вирішується справу цін і платень та протистрайкового закону.

ЗДА СТАРАЮТЬСЯ ЗБІЛЬШИТИ СКІЛЬКІСТЬ РІЛЬНИЧИХ ПРОДУКТІВ, ПРОДАНИХ ЗА КОРДОН. Про це говорив секретар рільництва Орвілл Л. Фрімен, який повідомив на пресовій конференції, що ЗДА фінансуватимуть 16 рільничих виставок в чужих державах, в яких братимуть участь американські компанії. Досі американці брали участь в 170 виставках в чужих 35-ох державах. 10 років тому ЗДА експортували фармерських продуктів тільки за $3 більйони, а в останніх двох роках вивіз фармерських продуктів виносив по $6 більйонів. Є надія, що в найближчих роках експорт фармерських продуктів річно виноситиме $7 більйонів.

ЧИСТІ ПРИБУТКИ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС СТАНОВИЛИ В 1965-му РОЦІ $2.1 БІЛЬЙОНА, на 23 відсотки більше, як в 1964-му році, коли прибутки по заплаченні податків виносили $1,735,000.000. Фірма Дженерал Моторс Корпорація продала товарів в минулому році на суму $20.7 більйона, також на 22 відсотки більше, як в 1964 році, бо бо в 1964 році за продані товари ця фірма вторгувала $17 більйонів. В минулому році ця фірма виплатила робітникам і урядовцям суму $5.4 більйони, а в 1964 році — $4.6 більйона. Заплачені податки в ЗДА і в чужих країнах становили суму $1,966.000,000, а в 1964 році — $1,549,000,000.

ЖЮРІ ЗВІЛЬНИЛО 31-го СІЧНЯ „ВИНАХІДНИКА" ЛІКУ „КРЕБІОЗЕН" Д-РА ЄТЕФАНА ДУРОВІЧА, а в суботу 29-го січня звільнені були три співробітники його. Всіх їх оскаржував державний прокуратор в тому, що вони продавали цей лік, який мав лікувати хворих із недуги рака. Фахівці ствердили, що цей лік-чудо складався тільки з мінеральної оливи і зовсім не лікував недуги. Представники Адміністрації Харчів і Ліків заявили, що вони будуть старатися, щоб суд заборонив звільненим підсудним продавати цей лік, який є звичайним обманом. Цей лік був в продажу від 1951-го року, хоч фахівці називають його найбільшим скандалом.

ГОЛОВНИЙ ПОШТМАЙСТЕР ПРОПОНУЄ ЗБІЛЬШИТИ ОПЛАТИ ВІД ПАКУНКІВ НА 8 ЦЕНТІВ. Головний поштмайстер Лоренс О. Браєн вислав листи до спікера Палати Репрезентантів Джана МекКормека і віце-президента Сенату Гюберта Гомфрі з пропозицією збільшити оплати за пакунки і посилки 4-ої кляси, бо інакше дефіцит в цій ділянці Поштового Департаменту винесе коло $107 мільйонів. Оплата від кождого пакунка мала б бути збільшена на 8 центів, а оплати від посилок так званої 4-ої кляси мали б бути збільшені на 12 відсотків. Мали б бути змінені вимоги щодо величини й ваги пакунків.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЙНЯВ на 15-хвилинній авдієнції пані Джаклін Кеннеді, вдову по президенті Джані Ф. Кеннеді. Вона, як і її трагічно померлий чоловік, католичка. Пані Кеннеді була в 1962 р. на авдієнції в Папи Івана XXIII, а Папа Павло VI прийняв був її під час свого перебування в Ню Йорку літом мин. року. Після авдієнції у Папи пані Джаклін Кеннеді була на 20-хвилинній розмові у державного секретаря Ватикану, кардинала Амлето Чіконьяні.

СОВЄТИ ВИСТРІЛИЛИ 1-го ЛЮТОГО Ц. Р. НОВУ КОСМІЧНУ РАКЕТУ „Луну 9" в напрямку до Місяця. Почавши від „Луни 5" — всі космічні кораблі мали за місію — осісти на Місяці, однак ті з них, які навіть досягали Місяць в докладно визначеному часі і місці — розбивались об його поверхню. Тепер большевики нічого не заповіли про ціль „Луни 9", але назва й нумерація того космічного корабля вказують на ту саму його місію.

ПІВДЕННА КОРЕЯ ПОГОДЖУЄТЬСЯ вислати до Південного В'єтнаму проти комуністів дальшу дивізію, однак вимагає, щоб Америка в рекомпенсату дала їй гроші, зброю і виряд на зорганізування дальших трьох дивізій. У В'єтнамі бореться тепер 20.000-на південно-корейська дивізія піхоти.

У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ НАЗРІВАЄ НОВИЙ ЗВОРОТ — цим разом знову в користь доброї слави Сталіна. Московська „Правда" проголосила, що „в пошукуванні історичної правди" треба стишити (насправді припинити) кампанію проти „культу особи", яку поведено за Хрущова від 1956 р., щоб на Сталіна скинути вину за всі гріхи і невдачі комуністичного режиму. Тепер за наказом з партсекретаріяту слухняні підсовєтські історики мають облегшити наступникам Хрущова закінчити період „десталінізації". „Правда" називає „передчасним" нищення пам'ятників Сталіна.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ РІШУЧЕ ВІДМОВИВСЯ приступити до міжнародного договору проти поширення атомової зброї, навіть, коли б в справі такого договору прийшло до згоди між ЗДА й СССР. Китайські комуністи вважають, що такий договір був би „змовою" ЗДА і СССР для їх „спільного володіння над світом". Так само рішуче відмовляється Франція. Тому старання американсько-британської дипломатії в цій справі на Женевській конференції роззброєння не мають практичного глузду — твердить женевський представник агенції „Юнайтед Пресс Інтернешенел".

МІЖ КОМУНІСТИЧНИМ КИТАЄМ З ОДНОГО БОКУ ТА КУБОЮ І ЄГИПТОМ З ДРУГОГО, ЗНАЧНО ПОГІРШИЛИСЯ ВЗАЄМИНИ. Комуно-китайська офіційна пресова агенція назвала Фіделя Кастра брехуном, закидуючи йому, що той хоче скинути вину на Пейпінг за зменшення цукрового пайка на Кубі. Кастро проголосив був, що харчова ситуація на Кубі погіршилась внаслідку зірвання китайцями договору про обмін рижу за цукор. Знову ж проти Єгипту китайські комуністи повели пропагандивну кампанію за те, що на недавньому так званому триконтинентальному збіговищі комуністів в Гавані єгипетські „невтральні" комуністи підтримували Москву, а не Пейпінг.

ПРЕЗИДЕНТ З'ЯСУВАВ НЕОБХІДНІСТЬ БОМБАРДУВАННЯ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ — ВОДНОЧАС ВІДКЛИКАВСЯ ДО РАДИ БЕЗПЕКИ ОН В СПРАВІ МИРУ

Вашингтон. — Президент Джансон з'ясував американському народові у сім і пів хвилинній промові через радіо і телевізію в понеділок 31 січня ц. р., що він був примушений наказати відновити після 37-денної перерви бомбардування військових цілей у Північному В'єтнамі, щоб не наражати американських збройних сил у Південному В'єтнамі на шкоди, які виникають з одностороннього використовування тієї перерви ворогом. Однак Президент підкреслив одночасно, що відновлення бомбардування військових цілей у Північному В'єтнамі не спинило дальших мирових зусиль Америки. Навпаки, він, Президент, доручив амбасадорові в ОН Артурові Голдберґові зголосити вимогу до Ради Безпеки Об'єднаних Націй, щоб вона зайнялася справою замирення у В'єтнамі. Голдберґ зголосив відповідного широко мотивованого листа на руки президента Ради Безпеки у місяці січні, француза Рожера Сейду, який негайно скликав Раду Безпеки на вівторок 1 лютого ц. р. На тому засіданні проводитиме за ротаційною системою японський дипломат Акіра Матсуї, при чому це буде перше засідання поширеної до 15-ох членів Ради Безпеки. Артур Голдберґ зголосив готовий текст резолюції, яка закликає до негайного воєнного перемир'я у Південному В'єтнамі під невтральною контролею та до поведення мирових переговорів на базі Женевських договорів з 1954 і 1961 років, які займались були справами В'єтнаму і Ляосу. За газетними твердженнями, не є виключене, що совєтський представник Микола Федоренко зажадає, щоб на засідання Ради Безпеки запросити представників Північного В'єтнаму, Комуністичного Китаю і комуністично-терористичної організації Фронт Національного Визволення з Південного В'єтнаму. ЗДА, які в своїй резолюції говорять про „всі заінтересовані уряди", не матимуть нічого проти запрошення Північного В'єтнаму і Комуністичного Китаю, але ледве чи погодяться на запрошення південно - в'єтнамських терористів, бо це було б рівнорядне з визнанням терористів за політичного контрагента; проти чого рішуче застерігається південно - в'єтнамський уряд. Вправді генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант стверджував недавно, що інтервенція Об'єднаних Націй не принесе користи, тим паче, що однаково Північний В'єтнам, як Комуністичний Китай не є членами ОН, тепер признав, що наради Ради Безпеки можуть „сприяти справі мира". Президент Джансон у своїй промові і Голдберґ у тексті зголошеної до Ради Безпеки резолюції взяли на увагу останній заклик Папи Павла VI, який поручав „арбітраж і посередництво" Об'єднаних Націй та його невтральних членських країн.

Промову Президента і акцію ЗДА на терені Об'єднаних Націй ширше доповнив і з'ясував державний секретар Дін Раск на пресовій конференції, яку відбув безпосередньо після виступу Президента в радіо - телевізії. Державний секретар пригадав історію всіх мирових зусиль Америки у справі В'єтнаму, навівши конкретні факти — промови Президента, висилання щієтьох спеціяльних президентських представників до 34-ох столиць на трьох континентах, зберігання зв'язку в цій справі з усіма 115 членськими країнами ОН, з членськими державами НАТО, Організації Африканської Єдности та Міжнародним Червоним Хрестом. Державний секретар двічі підкреслив, що американському урядові відомо, що в користь миру у В'єтнамі вживали заходів також деякі комуністичні країни, — але відмовився назвати їх за іменем; він застерігся тільки, що проти всіх миролюбних зусиль заявлялись комуністичний Північний В'єтнам і Китай. Ці дві останні комуністичні держави мали на окреслення мирових зусиль Америки тільки такі назви, як „обман", „трюк", „фальш", „ошуканство", „підступ" і „фарса". Державний секретар Дін Раск ствердив, що всі північно - в'єтнамські заяви, включно з останнім листом Го Чі Мінга з 27 січня ц. р. до голів комуністичних держав зводились до того, що комуністи мусять заволодіти у цілому В'єтнамі. Державний секретар Раск ще раз перестеріг комуністів, що їхній рахунок фальшивий — на „перевтому" американців чи на внутрішні американські розбіжності в справі В'єтнаму. Раск заперечив, наче б Конґрес „не знав", яка дійсна американська закордонна політика і її цілі: сам він, Раск, був впродовж останньої сесії Конґресу 12 разів на переслуханні в сенатській Комісії для закордонних справ.

● **Французький уряд не впустив до Парижу** колишнього президента французького Конґа, Абба Фулберта Юлу. Він чекав 12 годин на летовищі на рішення уряду, який вкінці відмовив йому прав політичного втікача. Юлу, який колись був союзником Франції, відлетів до Мадриду. Він втратив владу внаслідку комунофільського перевороту.

● **Повінь в Арґентині** поширилась на шість північно-східних провінцій. Великі зливи навістили були саму столицю арґентинської республіки Буенос Айрес, де мешканців евакуовано з цілих районів. Ціла долина ріки Парана під водою.

Під час сніговії згинуло 166 осіб

Ню Йорк. — Під час сніговії, найсильнішої цієї зими, в ЗДА згинули 166 осіб, з того аж 99 в південних стейтах, де сніговія спричинила найбільші шкоди. Комунікація була перервана. Численні авта застрягли були в снігу, летовища були закриті для летів, поїзди спізнялися на 14 годин. Мороз в деяких місцевостях дійшов до нижче зера. На Флориді температура так обнизилася, що пошкодила цитрусовим деревам та городині, яку там вирощується для північних стейтів. В повіті Дейд на Флориді працювало 5 000 робітників, щоб рятувати городину. Вони палили різне хабаззя і гумові опони, щоб димом охороняти городину. Шкоди в городині оцінюють вже тепер на один мільйон долярів. Сніговія лютувала у всіх східніх стейтах, аж до Мейну. В північній частині стейту Ню Йорк численні авта були засипані снігом на автострадах. Гелікоптери літали понад автострадами та знаходили засипані авта, які треба було рятувати. В стейтах Деляваре і Мериленд снігові насипи в деяких місцях були високі на 15 стіп, а температура становила 10 ступнів нижче зера. В багатьох місцевостях не було навчання в школах. В Кулпепері у Вірджінії було стільки снігу, що плуги не могли рушити через снігові насипи. У Вашінґтоні в понеділок велика частина урядових бюр була закрита. Одна із секретарок п-і Джансон прибула до праці в штанах, а одежу принесла в клунку. Заповідають вночі з вівтірка на середу новий сніг у східніх стейтах, бо нова снігова буря йде із Заходу.

ЧИСЛЕННІ ЗАКОНОДАВЦІ В КОНҐРЕСІ ЗДА ЗГАДУЮТЬ РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА БОРОТЬБУ ЗА НЕЇ, ЯКА ТРИВАЄ ДО СЬОГОДНІ ТА ЯКА МАЄ СВОЄ ВІДНОШЕННЯ ДО ТЕПЕРІШНЬОЇ ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — Як у попередніх роках, так і цього року численні американські законодавці, конґресмени і сенатори, відзначили роковини проголошення незалежности Української Народної Республіки 22-го січня 1918-го року, складаючи відповідні заяви в обидвох палатах Конґресу ЗДА, в Палаті Репрезентантів і в Сенаті, сесії яких на початку минулого тижня розпочато молитвами в намірені українського народу. Багато із цих законодавців підкреслювали, що теперішня комуністична агресія у В'єтнамі, проти якої боряться американські вояки, є наслідком большевицької агресії на вільну Українську Народну Республіку майже пів сторіччя тому. В одній тільки Палаті Репрезентантів і в одному тільки дні 25-го січня — як це виходить із Конґресового Протоколу (Рекорду) з того ж дня — 46 конґресменів склали такі свої заяви під час нарад, а численні інші долучились до них у чергових днях або віддали свої завваги до друку в додатку до Конґресового Протоколу. Серію заяв про українську незалежність започаткував у Палаті Репрезентантів 25-го січня конґресмен Флад з Пенсильвенії, зв'язуючи теперішню комуністичну агресію у В'єтнамі із комуно-московською атакою на Українську Народну Республіку в 1918-му році. Конґресмен Флад, за однодушною згодою Палати Репрезентантів, включив у свої завваги свою резолюцію з попереднього року про створення постійної палатної Комісії Поневолених Націй, як також пастирське послання митрополита Амвросія Сенишина з нагоди роковин 22-го січня і працю президента УККомітету Америки проф Лева Добрянського про „Едукаційну політику УККА". У слід за конґресменом Фладом свої заяви про незалежність Української Народної Республіки 50 років тому та про боротьбу за неї по сьогоднішній день склали конґресмени: Алберт, Бирн, Дервінскі, Деніелс, Лерд, Медден, Фіген, Недзі, МекКормек, Галперн, Гортон, Яребс, Воткінс, Голланд, Генлі, Паттен, Бейтс, Аннунціо, Гелстоскі, Морфі, Дайел, О'Гера, Ґріффітс, Ендри, Коллір, МекКлорі, Конте, Страттон, Куннінґгем, Дінґелл, Мургед, Бов, Ст. Ондж, Фарбстейн, Белл, Стентон, Делені, Галлагер, Дент, Келлі, Танзер, Мініш, Дваєр та інші Багато конґресменів включили до своїх завваг проклямації Дня Української Незалежности, видані губернаторами їхніх стейтів та посадниками їхніх міст. Ще інші включили заяви чи промови українських діячів їхніх громад, як — наприклад — конґресмен Роберт Е. Свіні з Огайо включив громову д-ра Зенона Винницького на зібранні в Клівленді 16-го жовтня 1965-го року. Заяви конґресменів і сенаторів продовжувалися в наступних днях.

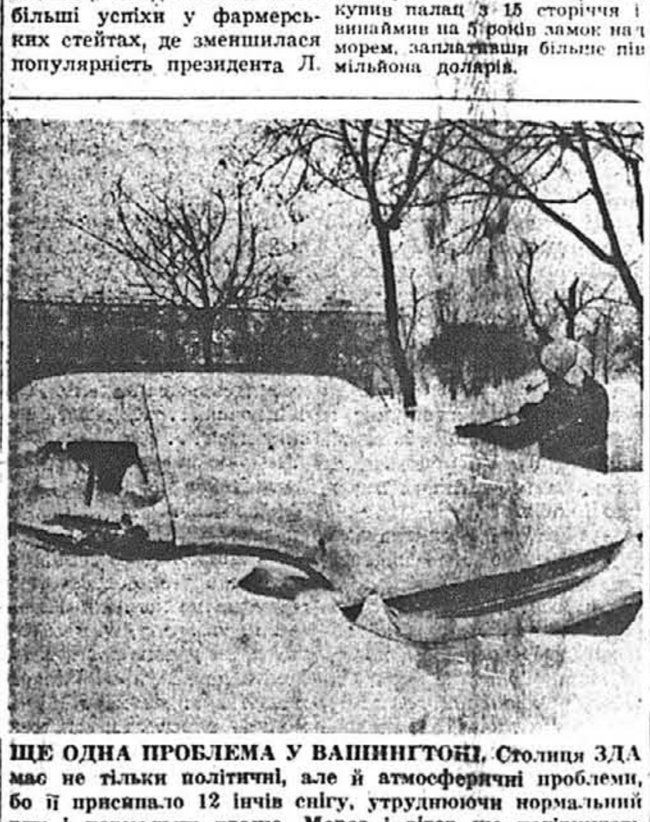
У КОНҐРЕСІ ЗДА В РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ. На фото (зліва): співробітниця УККомітету Віра Довгань, лідер республіканської меншости в Палаті Репрезентантів конґресмен Джералд Р. Форд, конґресмен Деніел Флад з Пенсильвенії, який започаткував серію виступів під час сесії Палати Репрезентантів, президент УККА проф. Лев Е. Добрянський, спікер Палати Репрезентантів конґресмен Джан В. МекКормек, конґресмен Рей Мадден з Індіяни, ректор семінарії св. Посафата монс. Константин Бердар, який провів молитву в Палаті того ж дня, конґресмен Едвард Дервінскі з Ілліной, конґресмен Майкел Фіген з Огайо, президент Наукового Товариства ім. Шевченка і проф. Католицького університету д-р Роман Смаль-Стоцький, капелян Палати Репрезентантів о. Бернард Брескемп, конґресмен Барратт О'Гара з Ілліной, конґресмен Тадеуш Дулскі з Ню Йорку, і пані Юлія Добрянська, дружина президента УККА.

Республіканці схвалили $6.1 мільйона на цьогорічну виборчу кампанію

Вашингтон. — Республіканський Крайовий Комітет і Крайовий Респуб. Фінансовий Комітет на нарадах вирішили, що цього року на виборчу кампанію треба буде видати $6 100 000. Головні члени цих комітетів сподіваються, що наслідки війни у В'єтнамі, страх перед інфляцією, збільшення урядових видатків і страх перед третьою світовою війною — створюють арґументи, якими республіканці зможуть із успіхом поборювати демократичних кандидатів до Конґресу. Справу реферував голова Крайового Республіканського Комітету Рей С. Блісс, який не висловився щодо того, скільки республіканці зможуть здобути в листопаді цього року конґресових і сенаторських мандатів. Томас Бенгем передбачає, що можна буде здобути коло 24-ох нових місць в Палаті Репрезентантів. Республіканці сподіваються мати більші успіхи у фармерських стейтах, де зменшилася популярність президента Л. Б. Джансона. Голова Фінансового Комітету, генерал Лушіюс Клей, заявив, що він вишле 6 000 000 листів до менших дателів, щоб вони своїми малими внесками причинилися до зібрання фондів на виборчу кампанію. Плянується влаштовувати прийняття для зібрання потрібних фондів.

● **Пані Джеклін Кеннеді** перевела кінець минулого тижня у Римі, де мешкала як гість у родині еспанського амбасадора при Ватикані. Вона ходила вулицями Риму й заходила до крамниць та музеїв безтурботно, бо її не пізнавали. Інакше було в Швайцарії, куди вона приїхала була з дітьми на зимові спорти, але не могла кроком вільно ступити, бо тяглися за нею журналісти, фотографи і цікаві туристи.

● **Пол Гетті,** що його вважають за найбагатшого чоловіка у світі, англієць американського роду, заявив, що він рішив осісти на постійне в Італії, над Середземним морем, з уваги на клімат: йому надокучив суворий клімат Англії і американського Сходу. Він купив палац з 15 сторіччя і винайняв на 5 років замок над морем, заплативши більше пів мільйона долярів.

ЩЕ ОДНА ПРОБЛЕМА У ВАШИНГТОНІ. Столиця ЗДА має не тільки політичні, але й атмосферичні проблеми, бо її присипало 12 інчів снігу, утруднюючи нормальний рух і нормальну працю. Мороз і вітер ще погіршують ситуацію.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНІКА У ЛИТОВСЬКІЙ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Литовська енциклопедія, що має понад 30 томів і виходить литовською мовою у світ в Шикаґо то Бостоні, містить дуже багато статтей на українські теми (історія, мова, література, мистецтво і т. п.). Постійним співробітником цієї енциклопедії є д-р Яр. Славутич, професор слов'янських мов і літератур Альбертського Університету. Він подав багато гасел на теми з української літератури і культури взагалі. У томі під літерою „У" вміщені його дві просторі статті — про українську мову в історичному розвитку і огляд української літератури від найдавніших часів до наших днів. Про українське мистецтво знаходимо статтю мистця Св. Гординського. Українські гасла часто мають відповідні ілюстрації (портрети українських письменників, репродукції творів українських мистців і т. п.).

ДЖОРДЖ Д. ДАМІСН ГОВОРИТИМЕ ПРО „СУПЕРЕЧНОСТІ" У БОЛЬШЕВИКІВ

Доповідь про політичну філософію суперечностей у большевиків виголосить п. Джордж Д. Дамісн, б. лектор Колюмбійського Університету, в суботу, 5. лютого 1966 р. в годині 3:30 по полудні, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку. Конференцію влаштовує Наукове Товариство ім. Шевченка. По Конференції відбудеться перекуска для учасників вечора.

УКРАЇНЦІ В ПРОВОДІ БІБЛІОТЕЧНОЇ РАДИ МІСТА ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — Дня 26-го січня ц. р. тут у приміщенні нової радниці (ситі--голу) відбулося інавґураційне зібрання новообраного Бібліотечного Комітету Міської Ради. Головою Комітету вибрано одноголосно відомого українського діяча, міського радного П. Парахіна (Парашина), а в склад Управи ввійшов проф. Яр Рудницький, що вже десять років заступає громадськість північного Вінніпеґу в Бібліотечному Комітеті. На першому засіданні обговорено пляни діяльности й справу поширення книжки в головній міській бібліотеці та її відділах у Вінніпеґу.

З ЖИТТЯ „Т-ВА ПЛЕКАННЯ РІДНОЇ МОВИ"

Оттава. Дня 27-го січня відбулося тут чергове зібрання Президії „Товариства Плекання Рідної Мови", на якому зроблено підсумки дотеперішньої праці товариства з часу його оснування в 1964 р. Стверджено назагал прихильну настанову громадянства до ідеї збереження й плекання української мови в вільному світі; в виданнях товариства появилося досі три числа „Слова на сторожі" й одна книжка „Українська мова та її говори". Зорганізовано Президіяльну Раду Товариства в різних країнах західного світу, а теж і Гуртки Плекання Рідної мови й „Рідномовну Фундацію" (3597, Вінніпеґ 4, Ман.). На зібранні обговорено пляни дальшого розвитку товариства й намічено зміст чергового числа „Слова на сторожі". Зібранням проводив президент т-ва проф. К. Біда з Оттавського університету.

ДИСКУСІЙНИЙ КЛЮБ

Калґарі, Альберта в Канаді. — Тут у грудні зібралась група громадян і зорганізувала дискусійний клюб, що його завданням організувати кожного місяця дискусійні вечори для обговорення різних українських культурних і громадських справ. Перший вечір відбувся 26-го січня в залі православної парафії; доповідачем був проф. П. Маковський, а панелістами д-р і. Чехівський і проф. О. Малицький.

● **В японській цісарській родині** стався прикрий скандал: 42-річного зятя цісаря, сина одної з найбільш аристократичних японських родин, Томімаші Такасукасу, багатого купця, знайдено мертвим у помешканні 39-річної власниці ресторану - бару; вона теж була мертва. Обоє зачаділи під час сну від погано діючої газової печі. Все ж, вдова справила чоловікові похорон за традиційними звичаями, а вся королівська родина виявила їй співчуття. Японська преса поставилась до цієї історії дискретно.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Війна і дебати

37-денна перерва в бомбардуванні Північного В'єтнаму мала на цілі показати комуністам і всьому світові добру волю Америки і створити психологічну основу під прихильну відповідь Північного В'єтнаму на конкретну мирову пропозицію Америки. Однак, комуністи використали ту перерву на свій лад: направили поруйновані та пошкоджені попередніми налетами мости й шляхи, швидким темпом, працюючи вдень і вночі, збудували нові і перекинули до Південного В'єтнаму, не зустрівши перешкод збоку летунства, велику силу війська, зброї і всякого виряду. Крім тієї користи — комуністи осягнули несподівану другу користь: довкола питання „бомбардувати-не-бомбардувати" розгорнулись у З'єдинених Державах дебати, що в них комуністична пропаганда добачила доказ свого давнього твердження, що „нарід" в Америці проти війни у В'єтнамі, а ту війну підтримують лише „деякі керівні імперіялістичні кола".

Цим разом це вже не були тільки підозрілої марки анонімові пацифісти, гурт ліберальних професорів та збаламучені студенти з університетських кемпусів, не зорієнтовані в проблематиці комунізму й політичної ситуації в Азії. 15 демократичних сенаторів передали Президентові листа, в якому заявились проти бомбардування Північного В'єтнаму, а під час переслухання державного секретаря Діна Раска в сенатській Комісії для закордонних справ піддано під сумнів, чи Президент може спиратися на спільній конгресовій резолюції з 10 серпня минулого року, яка дає йому, як головному командантові збройних сил Америки, широкі повновласті в справах війни-миру у В'єтнамі. Деякі сенатори виразно застереглися, що та резолюція не виставляє Президентові „карт блянш" на бомбардування Північного В'єтнаму і збільшення американських збройних сил у Південному В'єтнамі. А пенсилвенійський сенатор Джозеф Кларк заявив просто, що він „смертельно переляканий тому, що Америка стоїть на шляху до третьої світової війни".

Ясно, що комуністична пропаганда всі такі і подібні висловн всесторонньо використає. Хоч у теперішніх загрозливих часах особливо небезпечно давати пропагандивну зброю в руки ворогові, проте в умовах демократичного режиму, при існуванні повної свободи говореного й друкованого слова, і не тільки з правом, але й обов'язком законодатців забирати голос в усіх сутніх державних справах, — розбіжності думок невідхильні, а навіть найбільша обережність не виключить злобної інтерпретації ворогом. Тому нічого занадто хвилюватись ворожою пропагандою, тим паче, що вона відома вже у світі своєю забріханістю. Гострі дебати на сторінках преси, в конгресових Комісіях і, мабуть, незабаром на пленумі обох конгресових Палат, витягнуть ту велику користь, що виявлять дійсну більшість, яка підтримує політику Президента.

Америка фактично знаходиться у стані війни. Вона її не хотіла і не хоче, але вона мусить вести цю розпалювану ворогом війну. І всі дебати в цих часах мусять приходити до одного висновку: у війні ніщо не може заступити перемоги. А перемогу здобувається не в залях дебат, а на бойовищах. Тому треба створити умовини, потрібні для воєнної перемоги. Коли Президент наказав 30 січня ц. р. відновити бомбардування Північного В'єтнаму — він керувався цією залізною логікою.

Пророчисті приклади

Перший приклад: Представники відомої вакільної телевізійної програми „Щира Камера" відвідали школу індіянських дітей із одним тільки запитом: хто більше подобається цим нащадкам червоношкірих автохтонів Америки в ковбойських фільмах, індіяни чи ковбої? Усі відповіді, за вийнятком одної, були однакові: ковбой. Одному малому індіянинові більше подобаються ковбої тому, що вони „ліпше стріляють", малій індіянці ковбої милліші, бо індіяни „занадто галасливі", а тільки одній індіянській дитині більше подобаються в ковбойських фільмах її предки тому, що вони „ліпше їздять на конях".

Другий приклад: В одній із наших громад місцеві відділи наших організацій молоді, Пласту і СУМА, влаштували вечір, присвячений Крутянському боєві. Їхні члени виголошували промови, деклямували вірші і навіть інсценізували направду зворушливу легенду про закривавлену сорочку вбитого під Крутами українського юнака і закривавлене серце його матері. Присутні на цій урочистості старші громадяни, не тільки жінки, але й чоловіки, не могли здержати сліз зворушення, що тиснулись на очі. Але в той самий час варто було спостерігати молодих, переважно народжених в Америці виконавців поодиноких точок програми, їхніх товаришів і товаришок. Очевидно, що їхні обличчя були поважні, відповідно до нагоди, але в них навряд чи можна було вичитати сліди бодай приблизно такого зворушення, як на обличчях їхніх батьків.

Два приклади, але обидва говорять те саме: як сприймає молода генерація минуле, що до неї найбільше промовляє і чим вона захоплюється. В нашому випадку малі індіяни абсолютно не керуються „кровним", чи „племінним" сентиментом, вони, виходило б, цілком не зворушуються тим, що на фільмі, якому вони приглядаються, ковбойські „наїзники" мотлошать їхніх предків. Їм імпонують героїзм, перемоги, успіхи... Мавши це на увазі, цікаво було б заглянути в душу нашої дитини, як вона на більшості наших імпрез слухає насамперед панахиду, а опісля довідується переважно про героїчні поразки.

Звичайно, наші діти не мусять відчувати так само й робити такі самі висновки, як індіянські, але логіка підказує, а наведені приклади потверджують, що у виховній праці таки більшу увагу треба звертати на успіхи й перемоги, між на трагедії і поразки, хоч би й які героїчні вони були. Це не значить, що нам треба перекручувати історію. Навпаки, тільки історична правда, хоч би й яка вона була гірка, може мати виховну вартість. Ми не смімо промовчувати наших історичних трагедій, але повинні наголошувати таки наші успіхи й перемоги, а їх маємо в історії не менше, як трагедій. Також і бій під Крутами, як це виходило із недавньої дискусії на цю тему в „Свободі", для одних є „безумним геройством", а для других — справжнім геройством.

У кожному разі приклади, які наведено на початку цього коментаря, є таки справді пророчистими, і їх варто мати на увазі.

М. Л-ий

УКРАЇНА ОЧИМА ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОГО АНГЛІЙЦЯ

(4)

Коли Пост з господарем і перекладачем вернулися до їдальні, ввійшов батько, стрясаючи дощ із плаща.

— Собака наш молодий змерз! — сказав. — Здалося б трохи вугілля.

Він пояснив Постові, що згідно з урядовим розпорядженням достави вугілля для населення з першим листопадом днем весни припинено. Це було кілька днів тому, — сказав, — а тепер із кожним днем холодніше.

— Він дуже дбає про нашого собаку, — сказала старенька жінка, поглядаючи на чоловіка. — А я хотіла б мати котика, та не дозволяють.

— Чому? — спитав Пост.

— Маємо тут у лісах дуже рідкісні співучі пташки, — відхнула старенька, — то влада боїться, щоб коти не поїли пташенят.

— Що тепер пишете? — спитав Пост письменника.

— Книжку про працю письменника на старі літа. Я вважаю, що він повинен перервати писання після першого молодечого запалу і чекати, аж поки не відчує в собі нової творчої сили. Потім знову перерва, може й така довга, аж йому буде здаватися, що це вже прийшов кінець його творчості. А тоді, наче якимсь чудом, може початися для нього найважливіша доба творчости. Це достоменно так, як життя рожі. Можна бачити два її розцвітання, а потім раптом перед приходом зими розвинеться й третій пуп'янок.

Пост признав йому рацію, вказуючи на останню працю Гете — „Фавст", і одночасно зазначив, що може бути ще й четверте цвітіння. Письменник з тим не погодився:

— Поза цим уже нема нічого.

Пост хотів був спитати батьків, якої вони думки в цій справі, але стримався; вони обоє дивилися на сина з виразом смутку. „Само собою, — пише Пост, — я не міг поставити їм таке запитання".

— А місце вже маєте для свого твору? — запитав він письменника.

— Третій пуп'янок.

„Я дивився на старезних батьків, — пише Пост, — які невсилі були висловити того, що мали на думці".

*

В Ялті, в Криму, у парку молоді люди обступили Поста, ставлячи премірні питання, між іншим про порівняльну вартість рубля і доляра та про ціни. До гуртка приступив якийсь старший добродій, як пізніше виявилось, учитель на вакаціях, і накинувся на Америку й Англію. А вкінці своєї тиради піднесеним голосом заявив, що „рубль — це майбутня всесвітня валюта".

— А чи ви були в Америці? — запитав його Пост.

— Я не був ніде поза мою батьківщиною.

— То мусите поїхати, щоб могти говорити про чужі країни.

Така заввага роззброїла учителя. Тоді Пост заявив, що коли є щось злого в Америці чи Англії, то громадяни цих країн не бояться виступати з критикою.

— У Росії нема що критикувати! — відповів на це учитель, але Пост побачив, що присутні не погоджуються з ним.

Молоді люди прочепилися до Поста, щоб він демонстрував їм „твіст", бо вони, мовляв, найдуже люблять цей танок. Автор не міг відмовитися і задемонстрував. Вдячні молоді люди цитували йому різні модні американські пісеньки і питалися: „Чи знаєте цю? Чи знаєте її автора?" Вони дуже добре знали кожну пісеньку й її авторів.

Поста це дуже здивувало, бо він чув, що в СССР дуже тяжко дістати закордонну платівку. Він спитав перекладача, який був з ним, відкіля ці люди добре знають західню популярну музику.

— О, ми маємо її на тейпрекордах.

— Відкіля ж ви берете на тейпрекорди цю музику?

— З „Голосу Америки", — була відповідь. — Це найбільш люблена молоддю музика.

— Як же ж справа з вашою музикою? — спитав Пост.

— О, ми маємо також власний джаз, але щодо мене, то я волію американський і англійський. Французький теж не злий.

— Звідки ви це знаєте?

— З BBC і з швайцарських радіостацій.

— Ну, добре, а як у вас з народньою музикою?

Тут перекладач трохи скривився і сказав, що народня музика добра на площах і парадах, але він сам і його покоління вже мають її досить.

— Я вбив би того чоловіка, який написав пісеньку про українця, що оглядав рушник, вишитий руками його матері! — додав перекладач. — Несучасне!

Дівчина, студентка музичної школи в Ялті, погодилася з ним. Бах, а не Чайковський чи якийсь інший російський композитор — її улюбленець.

Пост пише, що й справді всюди, де він бував, чув по кілька разів на день через радіо пісню про рушничок.

*

В Одесі у каварні якийсь чоловік, довідавшись, що Пост — закордонний турист, заплатив за його каву і зник, ще поки Пост міг його зупинити і подякувати.

В Одесі, де під час останньої війни згинуло багато червоноармійців, Пост спитав провідницю „Інтуриста", чи є в них військовий цвинтар. Дівчина якстій повела його, щоб показати „вічний огонь". Привела на якусь площу і засоромлено промовила:

— Пробачте, але сьогодні „вічний огонь" не горить.

Єдиною людиною, з якою Пост нав'язав в СССР справжні дружні взаємини, був чистій взуття. Автор звертався до кількох чистіїв, щоб почистили йому черевики, але всі вони викручувались: один казав, що вже скінчався його робочий день, другий, що дуже втомився, третій, що не має відповідної пасти, четвертий, що не має щіток для закордонних черевиків. Це авторові сподобалося, і він вирішив, що чистії — найбільш незалежні люди в усьому СССР. На це перекладач заявив:

— Біда в тому, що тут не грає ролі, скільки черевиків вони за день почистять, якою пастою і щітками, бо держава платить їм усім однаково.

Нарешті Пост натрапив таки на чистія, воєнного інваліда без обох ніг, що мав свою стоянку на перехресті двох головних вулиць.

Коли тому чистієві сказали, що чоловік, який просить його почистити черевики, приїхав із Англії, він розповів Постові про свою дочку, студентку московського університету, яка вивчає там англійську мову. Розповівши це, поставився до Поста наче до члена своєї родини. Чистив довше як треба було, щоб мати можливість поговорити. Заявивши, що всі вони, совєтські громадяни, вже мають досить війни і хочуть лише миру, спитався, чи справді американці зачнуть атомову війну. Його життя, сказав, уже й так зійшло нінащо, але що буде з дочкою? В очах інваліда появилися сльози, коли він це говорив, звертаючись до Поста і юрби людей, що збиралися довкола.

— Яка ціль мати й виховувати дітей, посилати їх до університетів, коли за одну секунду все може обернутися на руїну?

Пост потішив його, що також бажанням англійців є мир, що звичайні англійці, такі, як він, бояться совєтської країни.

Чистій закінчив розмову запитом:

— Чи хто в Англії чистив вам так добре черевики?

— Напевно ніхто не потрапить так вичистити! — відповів Пост.

Юрба вибухнула оплесками, а інвалід закричав услід Постові:

— Здоровіть від мене всіх чистіїв Англії й Америки!

Кінець

ЧУЖІ КАПІТАЛИ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — „Господарське чудо", яким справедливо пишається Німецька Федеративна Республіка після катастрофи в другій світовій війні, не було наслідком лише власних зусиль німецького народу: в зруйновану Німеччину в період відбудови прийшли значні фінансові засоби з чужини, в першу чергу із ЗДА.

Припливи закордонного капіталу Німеччина приймала охоче, і банки та промислові підприємства різних країн бачили певну вигоду від участи у відбудові німецького господарства. Зокрема американський капітал має великі вплив в Західній Німеччині. З Америки прийшли нові, поліпшені способи виробництва, технічні досягнення, яких не мала Німеччина, відтята від світу протягом війни.

Прилив американського капіталу до Німеччини створив таку ситуацію, що багато німецьких фірм перейшло в американські руки; назви лишилися ті самі, але „душа" підприємства, його центральна управа опинилася в ЗДА. Таким чином, багато німецьких фірм стали „дочками" підприємств ЗДА.

Підприємці Західньої Німеччини, після відбудови власного господарства, почали також вкладати свої капітали у чужих країнах. Але, порівняно з допливом чужих капіталів, німецький експорт фінансів дуже малий. Обчислено, що німецька промисловість спромоглася створити свої підприємства за кордоном після другої світової війни на суму коло $2 000 000 000.

Натомість участь чужого капіталу в самій Німеччині досягає суми — $15 000 000 000. „Левину частку" в цих інвестиціях мають ЗДА. Американським компаніям належать автомобільні фабрики в Німеччині, як Опель, Таунус. У Німеччині діє американська фірма гумових опон — Фаєрстон, американцям належить фірма консерв — Кнорр, також Дю Понт має великі інвестиції.

У 1965 р. 40% автомобільної індустрії Німеччини належали американцям. Коло 30% продукції мінеральної олії в Німеччині знаходиться в американських руках.

Американський уряд уживає заходів на те, щоб капітал з Америки не відпливав так масово в чужі країни, як це було попереду. Однак, це мало помагає: американські підприємці вкладають капітали в тих країнах, де сподіваються мати більші зиски. У 1965 році із ЗДА вивезено капіталів в чужі країни на $3 500 000 000. Велика частина була інвестована в Німеччині.

Деякі німецькі економісти висловлюють побоювання з приводу масового допливу чужих капіталів у Західню Німеччину. Але уряд у Бонні ставиться прихильно до чужих інвестицій також з політичних причин. Адже ж економічний зв'язок Німеччини з країнами вільного світу змушує чужинецький капітал цікавитися її долею.

Закордонні фірми заінтересовані в тому, щоб життя в Німеччині йшло спокійно, щоб вона була забезпечена із Сходу. Відомо, що власниками акцій в промислових підприємствах є не тільки „великі риби", але також численні дрібні акціонери. Отже, опінія цих акціонерів може впливати і на політику їх урядів.

Серед чужих капіталів, вложених у Західній Німеччині, на першім місці стоять ЗДА — 34%, на другому Голляндія — 17%, Швайцарія — 16, Англія — 10, Франція — 7, Бельгія — 5, Швеція — 3, Канада — 2.

Звичайно, в СССР і в країнах „народних демократій" йде криводушна пропаганда, мовляв, Німеччина стала „колонією Америки". Але ця пропаганда не переконує нікого в Німецькій Федеративній Республіці.

П. А.

Леся Лисак

ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС САМИХ

Одна з них народилася в Україні, друга — в Пенсилвенії. Тепер вони працюють разом в одній фірмі.

Батьки цієї, з Пенсилвенії — італійські емігранти. Ця з України — сама емігрантка, з колишніх „діпістів". Вони майже однакового віку.

Вони, мабуть, дружать, бо ви часто побачите, як вони разом ідуть на „ланч". Коли б ви мали змогу побувати в їдальні цієї фірми, почули б не одну цікаву розмову.

Ця чорноока італієчка, народжена в Пенсилвенії, зідхає:

— У мене вдома так багато роботи! Знаєте, у нас завтра день св. Люції — чули колинебудь про цю святу? Мушу приготувати деякі традиційні страви, між іншим — зварити пшеницю.

На обличчі українки легке здивування:

— Ви сказали — зварити пшеницю? Невже у вас є така страва?

— Авжеж, що є! — спокійно відказує італієчка. — А чому вас це дивує?

Карі очі українки всміхаються:

— Бо це наша традиційна святвечірня страва, яка зветься кутею. Ми заправляємо її медом і маком.

— Ми заправляємо оливою, — відказує італієчка. — додаємо перцю і соли. — А по хвилині: — Завтра я вам принесу скуштувати, добре?

Українка притакуючо похитує головою, задумується. Потім питає:

— Цей ваш звичай варити пшеницю на день св. Люції, напевно, має якесь символічне значення. Яке?

Італієчка розводить руками й одверто признається:

— Не знаю. Але поспитаю мами — мама мусить знати.

— Ваша мати приїхала сюди молодою дівчиною? — питає українка.

— Ні, — відказує італієчка, — вона так, як і я, народилася вже в Пенсилвенії. Це бабуня приїхала сюди з дідунем, як молоде подружжя.

В очах українки щось як тихе признання, а потім нотка подиву в голосі:

— Вже третє покоління, і ви досі зберігаєте народні традиції! Як гарно, як зворушливо...

В очах італійки багато ніжности. І вона говорить без тіні патосу:

— Я властиво американка, але мені здається, що кожна національна група повинна зберігати свою культурну окремішність. Не думаєте?

— Я цього певна, — тихо, але рішуче відказує українка, і по її обличчю видно, що її думки полетіли кудись далеко.

Італієчка перебиває задуму:

— Вертаючись до пшениці: ви сказали, що це ваша традиційна страва. На яку пам'ятку?

Обличчя українки вмить роз'яснюються:

— Хочете, я вам розкажу? Це досить цікаво...

Вона добре, обґрунтовано розповідає про значення пшениці з маком — „колива" за поганських часів на Україні - Русі, про поганське свято Дня Народження Сонця, про деякі звичаї, що затрималися після прийняття християнства, про кутю, що її залишають на святвечірньому столі для „душ" померлих членів родини...

Італієчка слухає з напруженою увагою, потім каже:

— Ви, українці, як бачу, маєте дуже стару культуру. Так, як ми, нашу римську. — І зараз же додає: — Цікаво, що у нас є подібна традиція з душами померлих родичів. Тільки в інший день. Ми в День Всіх Святих, в листопаді, також залишаємо на столі хліб і вино для... душ.

— Справді цікаво! — притакує українка. — Подумати: де Україна, де Італія — і де Америка! Зокрема — коли ви вже тут народилися.

— А ви й не знаєте, що я вам одного заздрю, — щиро признається італієчка. — Знаєте чого? Що ви, крім української та англійської мов, знаєте ще декілька інших.

Алеж ви також, крім англійської, володієте італійською мовою, — заспокоює її українка. — Я чула, як ви допомагали тій старшій жінці, що не могла висловитися по-англійськи.

— Те, що я знаю, це не літературна мова, — жаліється італієчка. — Я не вивчала її в школі — мене навчила мати, а вона говорила так, як бабуня — діялектом.

— Не шкодить! — заспокоює українка. — Але ви по - італійськи читаєте?

— О, так — всміхаються чорні очі. — Всі листи, що приходять з Італії, можу прочитати. Маю навіть деякі книжки, тільки... немає часу читати...

Хвилина мовчанки, — а потім українка. В голосі й чути немов якусь полегшу:

— Признаюся вам щиро, Коли я сюди приїхала, все видавалось мені таким чужим... таким відмінним від усього близького. Прямо моторошно ставало, як прийдеться жити. А ще й до того хтось сказав, що нібито це така країна, де не може бути якоїсь окремішности народів. А тепер бачу, що воно не так.

Італієчка торкається руки українки, неначе хоче розвіяти сумнів:

— Я вас розумію! Як я ще була малою дівчинкою, моя бабуня казала мені те саме. Як їй спершу було сумно, як тужно за Італією! Але вертатись було годі. Зате в щоденному житті вона зберегла все, що було їй дороге: мову, звичаї, традиції.

Очі тієї, з України, і цієї, з Пенсилвенії, зустрічаються м'яким, повним дивної теплоти, поглядом. Вони встають від стола і разом відходять. А за ними йде думка: чи збереження нашого національного обличчя не залежить в першу чергу від нас самих?

Ярослав Геруе

ПРИГОДА СНАЙПЕРА

(8)

Щоб не перешкоджати їй в одяганні, я відвернувся дещо набік і почав складати її блюзу. Зробивши з неї клунок, закинув собі на плечі. Її нагана я, очевидно, туди не вкладав, а заткнув собі за пояс.

Пораючись біля клунка, я чув, як вона встала із землі, як шаруділо її одіння, як стукнули об каміння підбори її чобіт.

— Готово? — спитав я.

— Го-то-во... — відповіла вона. Знову отак, нібн на плямі...

Я повернувся до неї обличчям. Вона стояла, повернувшись боком до мене. Однією рукою тримала комір, а другою з'єднувала долішню частину сорочки, яка обвисала поверх штанів. Волосся, яке під час купання мала зв'язане в один жмут, тепер золотистими хвилями розсипалось по її плечах.

Стоячи отак у заялозених чоботах, з накинутою на плечі латаною сорочкою, була краща за всі красуні, що будь-коли виступали на конкурсах краси. Перехиливши голову злегка набік, дивилась скоса на мене і посміхалася... А, може, насміхалася?..

Мене це знову роззлостило. Вирішивши не приховувати більше своїх підозрінь, я сказав:

— Поки підемо далі, хочу вам з усією серйозністю сказати, що коли ви затіваєте якусь зраду, то це може вам дуже дорого коштувати! Майте це на увазі! Ще раз питаю вас: чи хочете і чи можете перепровадити мене до німецьких становищ?

Вона, не ворушачись з місця, промимрила:

— Угуммм...

— Тоді, ходім! — сказав я гостро. — Ви йтимете попереду, я позаду. Ідіть не зашвидко і не заповільно. І жадних наглих порушень!

*

Спершу ми йшли вздовж потоку. Але недовго. Незабаром Маруся зупинилася і показала рукою, що нам треба перейти на другий бік. Вода не була глибока, і ми перейшли її, не знімаючи чобіт. По другому боці вона стала йти чимраз обережніше, тримаючись даленьких кущів. Нараз знову пристанула і, повернувшись до мене, поклала на уста палець. Отже, тут, за цією її інформацією, треба бути особливо обережним. Але чи правильно вона мене інформує і, взагалі, чи правильно веде?.. — палила мій мозок непевність... Який міг бути з того для неї інтерес? Чи може страх переді мною змушував її правильно мене вести? Алеж такий самий, якщо не більший, страх повинен у неї бути й перед своїми, коли виведе мене і повернеться назад! Навіть, коли б її не зловлено в поворотній дорозі, навіть коли б непомітно повернула вона назад до своєї частини, мусить виправдати якось свою довгу відсутність. А це не так легко було зробити! Воєнні закони дуже строгі, і вона напевно їх знає. Отже, логіка казала, що вона веде мене тільки на те, щоб у якомусь догідному місці там видати своїм!.. Моїм найважливішим завданням було не допустити до цього.

Посуваючись з такими думками вперед, я ще пильніше почав зважати на те, щоб віддалення між нею і мною було якнайменше. Щоб я в кожній хвилині міг досягти її рукою, і щоб вона була свідома того, що, навіть у найбільш сприятливих для неї обставинах, я можу виставити її на посміховище її колег. Вона, бачилось, була сором'язливою дівчиною. Отже, це був тепер найважливіший козир у моїх руках.

Раптом вона знову пристанула. Я теж зупинився зараз за її плечима.

— Ми незабаром зійдемо в яр, — прошепотіла. — Там тече малий струмок. Уздовж струмка теж кащі. Там треба буде бути особливо обережним. По правому боці ходять вартові. По лівому теж хтось може бути...

Я нічого не відповів, тільки кивком голови дав знак, що я готовий.

Ідучи далі за нею, я знову губився у здогадах, а одна думка, як гостре залізо, свердлила мозок: щирість це з неї говорить чи погуба для мене?..

Хоч у лісі був ще день, в яру вже сутеніло. Поламане гілляччя та повереалювані стовбури дуже перешкоджали посуватись вперед. Я чув, як Маруся час від часу вдарялась об них.

Раптом я почув попереду нас якісь звуки. Якісь помішані людські голоси, якийсь дзенькіт. Звуки ці неслися зверху яруги, в якій ми були. Відбезпечивши пістолю, я ще більше наблизився до Марусі. Вона повернулась до мене і — знову палець на устах...

Чим далі ми йшли, звуки ставали голоснішими та виразнішими. Ми чули, як марширувала група вояків, як лунали слова команди, як дзвеніла зброя. За декілька хвилин якісь рівновідбивані кроки. Але вже зовсім близько до нас. Я глянув туди, і крізь віття дерев побачив на краєчку яру большевицького вартового, що рівними кроками відмірював свою стійку. Ідучи далі, ми перестріли ще три такі стійки. Всі вдалося нам щасливо оминути, не звернувши на себе уваги.

За деякий час гамір почав притихати, нарешті й цілком затих. Але, не зважаючи на це, Маруся вела себе дуже обережно. Ми, значить, ще й далі були у смузі небезпеки. Хоч, власне, нічого не показувало на це. Кругом було спокійно, тихо...

Раптом перед нами щось зашаруділо. Я знову відбезпечив пістолю. Маруся з острахом поступилась назад і притиснулася до моїх грудей.

Хвилину-дві була тиша...

Аж ось затріщали гілки, і з-поза куща, що був перед нами, вивринула голова, а за неї й цілий тулуб серни. Розглянувшись, вона хвилину стояла на місці, а опісля одним стрибком переплигнула потік, що шепотів унизу.

Я чув, як Маруся з полегшею відітхнула. Мені навіть видалось, що вона усміхнулась до мене...

(Далі буде)

Іван Заяць

Імпровізація Любослава Гуцалюка

Імпровізація це особливий вид художньої творчости, при якому творення відбувається прилюдно — безпосередньо в процесі виконання. Історія образотворчого мистецтва не нотує багато прилюдних імпровізацій шедеврів малярами чи різьбарами. Малярі і різьбарі криються з процесом своєї творчости. Пейзажисти не надто раді, коли їх обступають цікаві прохожі, а великі навіть портретисти закривали свої полотна і не показували їх нікому, навіть портретованій особі, доки портрет не був скінчений.

Не можна уважати за „імпровізацію" прилюдного малювання своїх „творів" деякими „комерційними артистами".

Е. Козак на Союзівці, на веселій програмі побільшував прилюдно карикатури із свойого нотатника. Цього не можна назвати імпровізацією, бо карикатури в задуму вже були готові в нотатнику. — Іншу новаторську мету поставив собі Любослав Гуцалюк: заімпровізувати мистецький шедевр перед запрошеною публікою в королевій малярських технік: олії, і це йому вдалось!

Перший раз малював він перед пластунами. На запрошення Метрополітального Відділу Товариства Українських Інженерів в Ню Йорку прийшов він 12 грудня 1965 року до Українського Інституту прилюдно задемонструвати своє мистецтво. По доповіді про течії сучасного малярства і про свою творчість на їхньому тлі, — показав він чисельно зібраним слухачам кільканадцять своїх картин із своєї колекції, які репрезентують його досі три періоди творчости:

Перший період покубістичний, де під впливом модерних течій американського мистецтва і шкіл мистець шукав себе. Період цей характеристичний комплетною ігнорацією природи здефінізованим абстрактним рисунком і маркантним але добре згармонізованим ярким кольоритом, який з бігом часу лагідніє в контрастах і шляхетніє в гармонії. Абстрактні поля обрамовані сильною лінією, звичайно темною, яка рівнож з бігом часу яснів, аж розпливається. Період цей глядач може назвати криком збентеженої душі, що дуситься в накинених їй кайданах матеріялістичної течії, яка негує цілковито природу, течії так чужої душі мистця.

Другий період, який мистець називає „сріблистим", це комплетна антитеза першого. Тут мистець визволивши себе з накиненого йому абстрактивізму, найшов себе, виспівуючи свою ліричну душу в ніжних кольорах і замріяному, фантастичному рисунку вимріяного архітектурного пейзажу. З'являються візії улюблених місць, візії творчости людського генія, перетвореної в зеркалі його мрійливої душі: св. Юр, Нотр Дам, Сена, романські мости... Лише будова композиції нав'язує до першого періоду і лише глибока аналіза творів обох періодів позваляє часом розпізнати того самого автора. Але в цьому періоді начинаються уже перші завдатки дальшого розвитку чи перетворення мистця: виступають вертикальні „різьби" в текстурі площин, поволі зникають романські мости і будівлі, появляються частіше готицькі мотиви, атмосфера оживає, осцилює, родиться дух в здавалося мертвих предметах. Поволі образи набирають чіткіших кольорів, які є амальгаматом першого і другого періоду, стають контрастовими, знов появляються лінії, але вони не замикають абстракту, але, як часть композиції, оживають, викривлюються, з'являються незвичайно старанно випрацьовані деталі, прикмет великого мистця, і народжується третій, „бароковий" період

З'являються барокові палати, в красвидах світить сонце, повикривлювані оливні дерева золотіють на синьому небі, з'являються утопійні міста, порти, кораблі, натюрморти, і пораз перший в його творчості: квіти, квіти наразі не реальні, а вимріяні його душею. Але мистець пораз перший опускає ательє, приносить додому квіти-соняшники, аналізує їхню структуру з дбайливістю ботаніка, шкіцує, кидає модель, — перетворює його в своїй уяві і кидає свій ідеал на полотно. Природа жива, що молиться Богу, заступає мертві каміння і твори людської руки. Але навіть мертві здавалося ужиткові предмети, як поломані чи пак повикривлювані металеві крісла, тарелі, пляшки, немов оживають. Текстура на картинах різничкується, і, здається, мистець поволі входить в четвертий період своєї творчости.

В усіх періодах тягнеться, мов червона нитка, чіткість рисунку, гармонія композиції і незвичайно шляхетна „висофістикована" гармонія красок. Був однак короткий, що не тривав і року „підперіод" в творчості мистця, де він намагався малювати ярко червоні готичні дахи. Але ця червона краска була незбалянсована, виходила в нього якось брутально і чужо, і, Богу дякувати, цей „період" скоро минув, залишивши корисний вплив на розвиток мистця. Брутальна червона краска набрала шляхетних відтінків із сріблистого періоду, мистець навчився нею майстерно орудувати, збагачуючи свою гаму красок.

На великих побільшеннях деталів образів із прозірок інж. Михайла Пежанського на екрані, мистець пояснював зібраним тайни своєї техніки. — У побільшенні в світлі прожектора, деталі виходять фантастично. Кожда контурова, здавалося б, „лінія", — це пульсуюча лента творчої пристрасти і життя. Але і в кождому мазку видно думку і любов самого процесу творення. Артист знає, чого хоче і до чого прямує. Кождий деталь, — це сам в собі замкнений мікрообраз. Це одна з тайн клясичної монументальности його картин, побудованих на модерних поабстракційних принципах. Гуцалюк перейшов відмінний процес розвою своєї творчости: великі клясики чи пак революціонери мистецтва цього століття як Пікассо, Брак, Кандінський були школені в натуралізмі і через кубізм та інші течії перейшли до абстракту і через абстракт до інших „ізмів", яких вони по більшій части самі є творцями. — Гуцалюк, школений на абстракті, вертає поступенно до природи, але неперетвореної його уявою і надбаннями мистецького розвою цього століття. У своїх картинах, Гуцалюк наразі старанно уникає людини. З його шкільних актів видно, що він знає, як малювати людину, а кілька його родинних портретів і автопортретів вказують, що він уміє кількома чертками витягнути синтезу характеру людини. Дивлячись на лінію розвою його творчости, треба надіятись, що Гуцалюк піде за кличем свойого таланту і почне пильно студіювати людину і її душу, і що людина відіграє ще поважну ролю в його творчості.

Перед своїм виступом мистець мав трему, чи намірена імпровізація вдається. Трема була видна зокрема під час доповіді, поволі вона зникала під час аналізи своєї творчости, коли мистець сів за полотно — хвилювання, яке знов досягло вершка як мішав першу краску, зникло скоро майже зовсім. Імпровізатор заявив, що буде малювати квіти, які, — сам ще не знає.

Розмішав рожеву краску і поволі зачав накладати шпахлею площі, здавалось в якийсь абстрактний рисунок, від центру полотна почавши. Спочатку вияснював і відповідав на питання, пізніше скупчувався, скоріше накладав краски, компонував, рисував, ретушував. На залі панувала абсолютна тишина і глядачі з напруженням стежили, як поставав один з кращих творів Гуцалюка. За півтори години картина була майже готова, яка, за словами мистця, вимагала ще випрацювання деталів.

Під час гутірки при чаю і вині новонамальована картина стояла на шталюзі, і присутні з подивом дивилися на один з кращих творів Гуцалюка, що, виник на їх очах.

Мистець заявив авторові цих рядків, що при викінчуванні не змінив ані одної площини, ані гами кольорів, щоб не нарушити заімпровізованої візії. Шкода, що не площини, ані гами кольорів. Була б це перша в історії мистецтва совершенна прилюдна імпровізація картини високомистецької вартости.

Стипендійний Фонд при Т-ві Українських Інженерів у Філядельфії

Від довшого часу існує при Товаристві Українських Інженерів Америки, Відділ у Філядельфії, Стипендійний Фонд. З цього фонду щороку користає щораз більше число українських студентів високих американських шкіл.

Стипендійним Фондом завідує Комісія Стипендійного Фонду, зложена з п'ятьох осіб. Голову і двох членів цієї комісії вибирають Звичайні Загальні Збори Т-ва. Кожночасний голова і фінансовий референт Товариства є рівночасно членами цієї комісії.

Ціллю Стипендійного Фонду є:

1. Допомагати студентам вищих технічних шкіл закінчити студії.
2. Допомагати Українській Науці у формі частинних дотацій на спеціяльні студії з української проблематики, потрібних для популяризації української справи серед чужинців.
3. Допомагати видавництвам чужомовних видань з українською тематикою у формі зворотних безпроцентових позичок.

Практично, статистика Стипендійного Фонду виказує, що протягом лише останніх п'ятьох років (1959-1965) діяльности Фонду призначено ряд стипендій або уділено дотацій на загальну суму понад шість тисяч долярів, з того лише в останньому році на суму $2885. Це безумовно доказує, що активність фонду збільшується кожнього року. Тут слід згадати, що Т-во Українських Інженерів Америки, Відділ у Філядельфії, в тому самому часі видало на інші національні і добродійні цілі суму понад $5,000.

Для інформації заінтересованих студентів пригадую, що про стипендії Т-ва Інженерів у Філядельфії можуть старатися студенти високих технічних шкіл, які відповідають таким умовам:

1. Є постійним мешканцем стейту Пенсилвенія.
2. Є на останньому, або не нижче другого року, другого семестра технічних або споріднених студій.
3. Мають задовільні оцінки в науці.
4. Незадовільні матеріяльні обставини.
5. Приналежність і активність в Українській Студентській Громаді (гляди проголошений в українській пресі в січні ц.р. Конкурс Комісії Стипендійного Фонду).

Очевидно, що постійна і успішна активність Стипендійного Фонду залежить від джерела його доходів. Цим одиноким практичним джерелом доходу на Стипендійний Фонд є щорічний, вже традиційний, Баль Інженерів у Філядельфії. Ця розвагово-культурна імпреза — заініційована і продовжувана Товариством Інженерів у Філядельфії саме з вище поданих мотивів.

Тут хочу звернути увагу студентів на одну маркантну „дрібничку", якою є п'ятьдесяти відсоткова знижка на вступи для студентів на цей баль, хоч чистий дохід з цієї імпрези призначений саме на допомогу студентам.

Успішність і доля Стипендійного Фонду при Товаристві Українських Інженерів у Філядельфії залежить від матеріяльного успіху Балю Інженерів у Філядельфії, який цього року відбувся 29-го січня в готелі Шератон. Балевий Комітет докладав всіх зусиль, щоб цей баль був фінансовим.

● В англійському університеті Ітон, де виховуються сини аристократичних і багатих родів, буде збережений традиційний одяг студентів: високий накрохмалений комір, штани в смуги і довгий сюртук з „хвостами". Самі студенти хотіли реформи одягу, який не вигідний і дорогий, але університетські власті рішили, що треба залишитись вірним традиції. Після останньої світової війни три британські прем'єри були вихованцями з Ітону і ходили в такому одязі.

В АМЕРИЦІ Й У СВІТІ

МАРОККАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГАССАН II ЗНОВУ ЗАПЕРЕЧИВ, наче б марокканський міністер внутрішніх справ та шеф марокканської поліції були безпосередньо причетні до схоплення й, мабуть, вбивства марокканського політичного емігранта Ахмеда Бен Барки. „Єдиний зв'язок, що його Марокко має з цією справою є факт, що жертвою був марокканець... Чим більше французів арештується за цю справу у Франції, тим голосніше кричать там про вину марокканців" — заявив король Гассан 52-ом журналістам, акредитованим в Об'єднаних Націях, які прибули до столиці Марокка Рабату. Французька преса твердить, що марокканські власті заплатили 200.000 дол. кільком членам тайної французької поліції і злочинного світу за зорганізування схоплення і вбивства Бен Барки 29 жовтня мин. р. у Парижі.

УЧНІ Й СТУДЕНТИ БУДУТЬ ПОКЛИКУВАНІ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ НА ОСНОВІ УСПІХІВ В НАУЦІ, — повідомив директор Рекрутаційної Служби генерал поручник Луїс Б. Герші. Це має бути від початку шкільного року, від вересня 1966 р. Будуть покликувані студенти до служби подібно, як це було під час війни в Кореї. 1,765,185 студентів коледжів і університетів мають військову кляснфікацію 2-С, а учні гайскулів — 1-С. Котрі студенти з успіхом перейшли тести, ті діставали відкладення військової служби. Також відповідні кляси давали студентам право на відкладення. Таку практику завели й тепер.

СТЕПАН ЛЕВКУТ
(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

7-го жовтня відійшов у вічність в Дітройті всім добре відомий бл. п. Степан Левкут, залишаючи в глибокому смутку дружину Анну — містоголову Головної Управи Українського Золотого Хреста, Родину в Америці та в Україні й численних приятелів з усіх кол нашої еміграції, а передусім з ОДВУ і УЗХ. Покійний народився 21-го серпня 1895 р. в Яксманичах біля Перемишля. Під час визвольних змагань як юнак перейшов з австрійської армії до Української Галицької Армії і брав участь в боях, за що був відзначений — Хрестом Отамана Симона Петлюри. Після програної війни дістався до польського полону. Не міг знести знущань поляків над нашими полоненими та виїхав до Америки, де продовжував працю за визволення нашого поневоленого народу.

В Америці покійний не зазнав спокійного життя. Поза щоденною тяжкою працею ввесь свій вільний час посвячував нашим організаціям. По заснованні в Америці Організації Державного Відродження України Покійний цілою душею віддався праці в тій організації і, ставши співосновником 24-го Відділу ОДВУ в Дітройті в 1932 р., вірно сповняв свої обов'язки до останньої хвилини свойого життя. За великі заслуги для ОДВУ 25-ий З'їзд відзначив його грамотою та медалею Почесного Члена ОДВУ.

Покійному не була чужою праця Українського Золотого Хреста. Від часу його заснування стало нею цікавився й піддержував її матеріяльно й морально.

Поза вищезгаданими організаціями Покійний присвячував багато часу Українському Народному Союзові, членом якого був від давніх літ, останньо 183-го Відділу ім. Г. Мазепи в Дітройті, та довгі роки був активним членом Національного Хору „Думка".

Заупокійну Панахиду в похоронній каплиці Градовського в Дітройті відправив 10-го жовтня при великому здвизі приятелів і друзів о. прот. М. Бондарчук з Віндзору. Над домовиною похилились прапори ОДВУ та УЗХ.

Похорон відбувся в понеділок 11-го жовтня з вищезгаданого заведення до УАП церкви св. Покрови, де парох цієї церкви о. прот. Куданович попрощав свойого парохіянина від української громади Дітройту, від родини та від себе. В похоронах взяло участь багато приятелів, не дивлячись, що це був будний день. Шістдесять авт, наповнених вщерть друзями, довгою колоною відпровадили покійного на вічний спочинок — на цвинтар Гренд Лавн. Домовину несли два друзі з ОДВУ, два з УНС та два особисті старі приятелі Покійного.

Над гробом вдруге попрощав Покійного о. про. Куданович, від Українського Народного Союзу — заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, і від Головної Управи ОДВУ та Братніх Організацій д-р Денис Квітковський — містоголова ГУ ОДВУ.

По похоронах відбулася тризна в Українській Мишиґенській Лізі. Обід приготовили пані з 14-го Відділу УЗХ. Тризною проводив п. Володимир Дідик, довголітній друг Покійного. Присутні поділились спогадами про бл. п. Степана. О. прот. Куданович представив Покійного як примірного християнина та парафіянина церкви св. Покрови, як доброго та загально любленого українця. Інж. Степан Куропась з Шикаґо, який приїхав на похорони разом зі своєю дружиною, поділився з присутніми спогадами про Покійного як вояка. Інж. Ярослав Варивода схарактеризував Покійного як примірного члена - націоналіста, підчеркуючи його прикмети: скромність, прямолінійність та витривалість. П. Володимир Дідик представив Покійного як доброго й примірного мужа, доброго та довголітнього члена УНС та згадав мменти з їх спільної піонерської праці серед української громади Дітройту. П. І. Іванчук, головний радний УНС, який також приїхав із Шикаґо, а раніше проживав в Дітройті та мав нагоду довгі роки працювати з Покійним на громадському полі, схарактеризував його як доброго друга та суспільного працівника. П. дир. Іван Білоус від ОбВУА згадав про довголітню співпрацю з Покійним на терені кількох організацій, підносячи його заслуги для української громади Дітройту. Пан Дуда з Віндзору згадав про довгі роки співпраці з Покійним на народній ниві. На закінчення п. Нирчак попрощав Покійного від Українського Робітничого Союзу та від Української Мишиґенської Ліґи, де Покійний був довгі роки членом дирекції.

Хай тих кілька рядків буде нев'янучим вінком на могилу Покійного Степана.

Я. Варивода.

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНОК НА СЦЕНІ В БУЕНОС АЙРЕС

БуеносАйрес. — Зорганізований ще в 1961 Я. Смельцевим український балет виступив з показом українських народних танців в театрі Сан Мартін в Буенос Айрес. Програму підготовив Юрій Дмитрієвич. Були виконані коломийка, аркан, запорожці, чумак і інші народні танці. Танцюристи виступали в народніх одягах, сцену оформив мистець Крушельницький, а диригував оркестрою А. Копитович.

● Англійський письменник Сомерсет Мом, який недавно помер, залишив 140.000 дол. і прибутки з своїх творів своєму секретареві Еленові Сірл. Прибуток з його творів дав в минулому році 56.000 дол. Одинока донька померлого письменника — заміжня: вона дістала в спадщину віллю батька. Письменник записав своїй службі 19.600 дол.

Ще про Вишивані Вечерниці в Ню Йорку

Мені, як пресовому референтові Окружної Ради Союзу Українок у Ню Йорку, щорічним звичаєм доводиться писати про Вишивані Вечерниці СУА, що його влаштовують усі відділи спільно 5-го лютого о год. 8:30 в Українському Домі при 2-ій Авені ч. 140-142. Тема стара, —. Вишивані Вечерниці стали традиційною громадською імпрезою, і не легко щось нового про них написати.

Чогось мені не хочеться писати ані „глибоко", ані „серйозно". Мені хочеться безжурно відмолодніти, потягнути за собою на забаву юних, молодих і відмоломолоджених. Для кожного є місце на забаві, а і забави мають своє окреслене місце в громадському життю.

Пічну з того, що кожна забава має свій специфічний характер до якого ті, що йдуть на неї, повинні пристосуватися. Вишивані Вечерниці, — це забава більш родинного характеру; і тепла в ній більше, свобідніша атмосфера, і вступ дешевий, а буфет домашній. Цього року на додаток заповідають навіть спеціяльну нову програму. Треба написати і про одяг, який повинен відповідати нагоді: візитові або вечорові вишивані суконки, вишивані сорочки і чорні штани для мужчин на вечерниці, а стройні балеві туалети і смокінґи на великі балі.

А може можна б піддати думку, щоб чоловіки і на офіційні балі приходили у вишиваних сорочках? Шотляндці вбирають свої народні одяги саме при офіційних нагодах.

Коли говоримо про одяг, треба згадати про традиційний конкурс на найкраще примінену вишивку до модерного вбрання, — але дійсно гарну вишивку та справді добре примінену.

Я думаю теж, що було б непогано написати дещо і про загальний настрій на наших забавах, а зокрема про настрій на Вечерницях? Молоді і ті трохи старші приходять на те, — щоб безжурно забавитися, потанцювати, а не сидіти приклеєні до свойого стола, до своїх чоловіків чи жінок. І ті, що прийшли одинцем, не прийшли на те, щоб сидіти самітно при столиках, або підпирати стіни. Зручний молодий мужчина все повинен найти дорогу познайомитися з молодою дівчиною, а вона має більш чим один спосіб, щоб його привабити або, коли зайде потреба, йому чемно відмовити. Гай, гай, Ню Йорк великий та чужий, але коли є нагода зустрінути людей у власному гурті, треба її використати. На те є забави та в цьому заключається їхня важливість у громадському житті.

О. Процюк

Рочестер, Н. Й.
КУПЛЕННЯ БУДИНКУ І ПЛОЩІ ПІД НОВУ ЦЕРКВУ

Була неділя. Бажаю піти до церкви св. Покрови, щоб забути хоч трохи клопотів сірого будня і відпочити душею на Службі Божій, яку служить о. Н. Черпявський, а звеличує хор, найкращий з усіх місцевих церков.

В церкві побачила достойного гостя Владику Мстислава та протоєрея Б. Желехівського. Владика звертався до парафіян з проханням виявляти одні до одних християнську любов, згоду, довір,я і творити добро, будувати церкву, школу, бо, як немає дому без фундаменту, так немає виховання без релігії та рідної школи, які формують душу, розум і характер дитини. Люди без церкви і школи, — це немов рослина без води і сонця. Ми всі відчули, що слова Владики знайшли належне місце в наших серцях.

По Службі Божій всі зійшлися до церковної залі на нараду, яку відкрив голова Церковної Ради п. Кущ. Найголовнішою точкою нарад була будівля будинку з розлогою площею, де буде міститися школа, заля для організацій та імпрез і площа під будову нової церкви. Ця площа і будинок є в гарній секції міста, і багато молодих родин в тій дільниці вже поселилися. По довгій, творчій дискусії, в якій забирав слово і Владика Мстислав, майже одноголосно рішено купити згаданий будинок і площу.

Велике це і важливе рішення парафіян церкви св. Покрови. Щасти, Боже, довести це діло щасливо до кінця! Достойному гостеві, Владиці Мстиславові, складаємо щиру подяку та глибокий вияв любови і зрозуміння потреб нашої церкви св. Покрови!

А. Карабиневич

Розшуки

ПОШУКУЄТЬСЯ

Діти Теклі Федорівни Квітковської (вона померла у Філядельфії, де замешкувала з родиною),

Діти Марії Федорівни Семчак.

Хто знає про їх місце перебування, просимо зголосити до канцелярії ЗУАДК-ту.
United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road
Philadelphia 41, Pa.

МАГДА КУЗЬ
пошукує двоюрідного брата
Володька Познахівського
зі Зборова. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
ILCZYSZYN MIKE
2823 Monroe
Omaha, Nebr. 68107

ТАРЗАН, ч. 5 568. Панна Стюарт в неволі!

Тарзан полегшено зідхнув. Тільки Белу, лев, ішов за його запахом. — Залишайтеся близько, Белу, — прошепотів він. — Я можу вас потребувати...

Несподівано мавполюд почув тріюмфальні рики кількох горил. Він приступив ближче...

І там він довідався про зраду тубільчих невільників. Тайше Стюарт схопили до неволі!